

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0402/2012

6.12.2012

RAPORT

Stabiilsusvõlakirjade kasutuselevõtu teostatavus
(2012/2028(INI))

Majandus- ja rahanduskomisjon

Raportöör: Sylvie Goulard

RR\921754ET.doc

PE491.075v02-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

SISUKORD

	lehekülg
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
LISA.....	11
SELETUSKIRI	14
SISETURU- JA TARBIJAKAITSEKOMISJONI ARVAMUS	19
ÕIGUSKOMISJONI ARVAMUS.....	22
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	25

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

stabiilsusvõlakirjade kasutuselevõtu teostatavuse kohta (2012/2028(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse liidu majanduse tugevdatud juhtimise raamistikku, sealhulgas majanduse juhtimist käsitleva kuue seadusandliku ettepaneku paketti, Euroopa Parlamendis heaks kiidetud kahe seadusandliku ettepaneku paketi ettepanekuid ja fiskaalkokkulepet,
 - võttes arvesse kaht aruannet „Tõelise majandus- ja rahaliidu suunas”, mille Euroopa Ülemkogu eesistuja esitas vastavalt 26. juunil 2012. aastal¹ ja 12. oktoobril 2012. aastal²,
 - võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 28.–29. juuni 2012. aasta järeldusi, mis käsitlevad võimaluste otsimist euroala majandus- ja finantsstruktuuri parandamiseks³,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklit 125,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi 18. novembri 2008. aasta resolutsiooni „EMU@10 – majandus- ja rahaliidu esimesed kümme aastat ja tulevik”⁴,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi 6. juuli 2011. aasta resolutsiooni finants-, majandus- ja sotsiaalkriisi kohta: soovitusel vajalike meetmete ja algatuste kohta⁵,
 - võttes arvesse komisjoni 23. novembri 2011. aasta rohelist raamatut stabiilsusvõlakirjade kasutuselevõtu teostatavuse kohta (COM(2011) 0818),
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi 15. veebruari 2012. aasta resolutsiooni stabiilsusvõlakirjade kasutuselevõtu teostatavuse kohta⁶,
 - võttes arvesse käesolevale resolutsioonile lisatud edenemiskava,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit ja siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni ning õiguskomisjoni arvamusi (A7-0402/2012),
- A. arvestades, et parlament palus komisjonil esitada eurovõlakirjade kasutuselevõtu võimalikkuse kohta aruande, mis oli parlamendi ja nõukogu vahelise majanduse juhtimise alase kokkuleppe (kuue seadusandliku ettepaneku pakett) lahutamatu osa;

¹ http://ec.europa.eu/economy_finance/focuson/crisis/documents/131201_en.pdf

² http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/132809.pdf.

³ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/131359.pdf

⁴ ELT C 16 E, 22.1.2010, lk 8.

⁵ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0331.

⁶ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0046.

- B. arvestades, et rohelise raamatuga algatati ulatuslik avalik arutelu stabiilsusvõlakirjade üle; arvestades, et rohelises raamatus hinnatakse, kuivõrd teostatav on riigivõlakirjade ühine emiteerimine euroalasse kuuluvate liikmesriikide poolt ja analüüsitakse selle eeltingimusi;
- C. arvestades, et (jätmata seejuures arvesse võtmata laiemat liidu plaani) euroala on ainulaadses olukorras, kuna osalevates liikmesriikides on käibel ühisraha, aga neil puudub ühine eelarvepoliitika ja ühine võlakirjaturg; arvestades, et seetõttu on põhjust väljendada heameelt Euroopa Ülemkogu eesistuja kahes aruandes „Tõelise majandus- ja rahaliidu suunas” esitatud ettepanekute projektide üle, mis on hea lähtepunkt usaldusväärse ja tõelise majandus- ja rahaliidu (EMU) suunas liikumiseks;
- D. arvestades, et ELi toimimise lepingu artikli 125 kohaselt on liikmesriikidel keelatud võtta enda kanda teiste liikmesriikide kohustusi;
- E. arvestades, et Euroopa Keskpanga (EKP) rahapoliitika ei ole lahendus liikmesriikide fiskaal- ja struktuursetele probleemidele ning panga mittestandardsete meetmete mõjus on piiratud;
- F. arvestades, et ükski liitriik (kaasa arvatud Ameerika Ühendriigid ja Saksamaa) ei emiteeri rohelise raamatu 1. ja 2. võimaluses ette nähtud eurovõlakirjade sarnaseid võlakirju ja see tähendab, et eurovõlakirjad on täiesti uus kontseptsioon, mida ei saa võrrelda järeleproovitud ja usaldusväärsete USA või Saksa riigivõlakirjadega;
- G. arvestades, et liikmesriikidel on raske leida mõistlike intressimääradega rahastamisvõimalusi, kuna turul puudub usaldus riigivõlast ja Euroopa pankade olukorrast tulenevalt ning seoses kahtlustega Euroopa liidrite suutlikkuse suhtes astuda otsustavaid samme ühisraha kaitseks ja täielikuks kasutuselevõtuks;
- H. arvestades, et kriis on näidanud mitte ainult euroala liikmesriikide vastastikust sõltuvust, vaid ka vajadust tugevama fiskaalliidu järele, mis hõlmab mõjusaid mehhanisme liikmesriikide jätkusuutmatute eelarveliste arengute, makromajandusliku tasakaalustamatuse, võlatasemete ning eelarvetasakaalu ülempiiride korrigeerimiseks;
- I. arvestades, et enamiku euroala liikmesriikide ülemäärase võlakoormuse ja eelarvepuudujäägi mis tahes jätkusuutliku lahenduse eeltingimuseks on tõsiseltvõetav pühendumine majanduskasvu soodustavatele konsolideerimismeetmetele;
- J. arvestades, et ühise vastutuse võtmine euroala riigivõla eest ei saa iseenesest lahendada euroala konkurentsivõime kadumise probleemi,
- K. arvestades, et võlakohustuste ühine emiteerimine solidaarvastutusel ning suurem fiskaalne integratsioon ning eelarvedistsipliin ja -kontroll on ühe ja sama medali kaks poolt;
1. avaldab heameelt mitmete kriisi leevendamise ja lahendamise püüdluste üle ja toonitab uut tugevdatud majandus- ja rahaliidu juhtimise raamistikku, päästefondide osas saavutatud hiljutisi kokkuleppeid ja EKP otsuseid; usub siiski, et euroala solidaarsust ja vastutustundlikkust ühendava tasakaalustatud lähenemise saavutamiseks on vaja alalist lahendust puuduvat kokkulepet; tuletab meelde, et võlakriisist väljumiseks on abi saanud ka kolm euroalasse mittekuuluvat liikmesriiki;

2. tunneb endiselt suurt mures euroalas jätkuva kriisi pärast ja ohu üle, mida see kujutab miljonite vaesuses elavate ja töötute inimeste heaolule kogu ELis; juhib tähelepanu asjaolule, et struktuurireformide tegemiseks ja euroala fiskaalvõimekuse väljaarendamiseks selliselt, et see kergendaks kohanemist riigipõhiste šokkidega või lihtsustaks struktuurireformide tegemist, tuleb majandus- ja rahaliidu terviklikkuse hoidmiseks leida alternatiivseid turule juurdepääsu säilitamise või liikmesriikide laenukulude vähendamise võimalusi, kasutamata alati päästemehhanisme, nagu ESM ja EFSF;
3. avaldab heameelt Euroopa Ülemkogu 30. juuni 2012. aasta otsuse üle uurida võimalusi, kuidas parandada euroala majandus- ja finantsstruktuuri, vältides moraalselt ohtu ning saavutades riikide rahanduse usaldusväarsuse ja jätkusuutlikkuse; on seisukohal, et pikaajaline visioon tugevama liidu loomiseks peab olema rajatud suuremale demokraatlikule legitiimsusele, mille aluseks on ühenduse meetod ning millega kaasneb tähtajaline edenemiskava;
4. märgib, et Euroopa finantsstabiilsusmehhanism (EFSM), Euroopa Finantsstabiilsuse Fond EFSF ja Euroopa stabiilsusmehhanism (ESM) on seni ELi loodud nn tulemüüridest tähtsaimad; on teadlik sellest, et ESMi rolli maksevõime ja eraldatud vahendite küsimustes ei tohiks jätta tulevikus tähelepanuta; väljendab heameelt ELi nõukogu 18.–19. oktoobril 2012. aastal võetud kohustuse üle, et kui on loodud tõhus ühtne järelevalvemehhanism, mis hõlmab EKPD, võiks ESMil olla võimalus pankasid pärast tavapärase otsuse tegemist otseselt rekapiitalizeerida;
5. rõhutab, et usutav eelarve konsolideerimise ja struktuurireformide strateegia kõigis liikmesriikides on eelarvepoliitika usaldusväarsuse taastamiseks vajalik ning esmatähtis maksete jätkusuutliku tasakaalu ning riikide rahanduse usaldusväarsuse ja jätkusuutlikkuse saavutamiseks; riikide rahanduse usaldusväarsus on vajalik võlakirjade ühise emiteerimise süsteemi sisseseadmiseks ja toimimiseks;
6. tunneb heameelt roheline raamatu üle, millega täideti Euroopa Parlamendi kauaaegne nõudmine; on arvamusel, et stabiilsusvõlakirjade kasutuselevõtt oleks sama tähtis ettevõtmine kui ühisraha kasutuselevõtt;
7. kiidab heaks liikmesriikide eelarve konsolideerimise ja struktuurireformide osas tehtavad pingutused ning tunnustab Euroopa kodanikelt nõutavaid raskeid ja vaevanõudvaid pingutusi; nõuab, et liikmesriigid järgiksid makromajanduslikku olukorda nõuetekohaselt arvestades jätkuvalt eelarve konsolideerimise osas võetud kohustusi ja sõlmitud kokkuleppeid ning teeksid suuremaid pingutusi ülemäärase makromajandusliku tasakaalustamatuse kõrvaldamiseks;
8. tunneb siiski sügavat muret selle üle, et vaatamata reformimise ja konsolideerimise osas tehtud liikmesriikide pingutustele, ei tunnusta investorid ja finantsturgudel osalejad piisavalt seniseid pingutusi ja avaldavad poliitikale jätkuvalt spekulatiivset survet, mis kajastub suurenevates intressivahedes ja suures volatiilsuses;
9. leiab, et kiiresti on vaja võtta meetmeid eesmärgiga kinnitada pikaajalisem euroala strateegia, mis tagaks riikide rahanduse usaldusväarsuse, jätkusuutliku majanduskasvu, sotsiaalse ühtekuuluvuse ja kõrge tööhõive ning hoiaks ära moraalse ohu ning toetaks

lähenemist fiskaalliidu suunas liikudes; väljendab heameelt selle üle, et Euroopa Ülemkogu eesistuja, komisjoni presidendi, eurorühma esimehe ja Euroopa Keskpanga presidendi esitatud aruandega on algatatud arutelu üldise, ambitsioonika ja usaldusväärse strateegia üle;

10. tunnistas ohumärkide ilmnemist riigi haldusüksuste võlakohustuste turul ja nende seost vastavate liikmesriikide stressiolukorraga;
11. kutsus liikmesriike, mille haldusüksustel on suur võlakoormus, üles seadma sisse mehhanismid ühiste stabiilsusvõlakirjade emiteerimiseks, mis vähendavad riigi haldusüksuste võlaga seotud stressi eelarvedistsipliini järgimise tingimusel vastava liikmesriigi stressiolukorraga samaväärsele tasemele;
12. tunneb heameelt selle üle, et euro on tõusnud reservvaluutana maailmas teisele kohale; juhib tähelepanu sellele, et euroala pikaajaline strateegiline huvi on kasutada ära kõiki võimalikke ühisraha eeliseid, näiteks võimalust luua ühine likviidne ja mitmekesine võlakirjaturg ja tugevdada eurot ülemaailmse reservvaluutana; on seisukohal, et see eeldab integreeritud Euroopa rahandus-, majandus- ja eelarveraamistiku;
13. märgib, et integreeritud eelarveraamistik on väga tähtis usaldusväärse eelarvepoliitika tagamiseks, mis hõlmab koordineerimist, ühist otsustusprotsessi, paremat jõustamist ja vastavaid samme ühiseks võlakirjade emiteerimiseks, kusjuures praegu ei pruugi mõned kavandatavad kavad riigivõla üle ühise vastutuse võtmiseks olla vastavuses mõne liikmesriigi põhiseaduse sätetega;
14. toonitab, et praegune olukord on lühemas plaanis suurendanud huvi kvaliteedi vastu (nõudlus kõige turvalisemate varade järele, isegi väga madala tulususe korral), mille tulemuseks on pankade ja muude finantseerimisasutuste rahastamisraskused;
15. väljendab muret selle üle, et pankade käes on suures koguses oma riigi valitsuse võlakirju, mis põhjustab soovimatut tagasimõju, kui survest riigivõlale saab surve pankadele; tuletab meelde, et varade ja kohustuste hajutamine on stabiilsuse tagamise vahend ja üks siseturust tulenevatest eelistest, mis on jäänud tähelepanuta;
16. rõhutab, et kõik praegused ja tulevased instrumendid või asutused, mis kuuluvad kitsas või üldises tähenduses liidu majanduse juhtimise raamistikku, tuleb demokraatlikult seadustada;
17. leiab, et väljavaade emiteerida ühised võlakirjad võib olla tugev märguanne finantsturgudele, mis aitab hoida majandus- ja rahaliidu terviklikkust, toetada majandusliku stabiilsuse taastumist ja vähendada ebakindlust, juhul kui tehakse edusamme ELi finants- ja eelarvealase integreerumise ning järelevalve osas; kordab oma seisukohta, et põhiküsimus on järjestuse määramine, mis hõlmab ühisraha kasutuselevõttu reguleerinud Maastrichti kriteeriumidega sarnanevat edenemiskava; palub täiendavalt selgitada komisjoni ettepanekut siduda võlakohustuste ühine emiteerimine tingimustega, näiteks stabiilsuse ja kasvu pakti järgimisega;
18. soovib komisjonil määrata kindlaks väljumis- ja liitumiskriteeriumid, mis põhinevad rangel eelarve konsolideerimisel ja eelarvedistsipliinil, võttes ühtlasi arvesse praegust

kriisi ja paljudes euroala riikides jätkuvat eelarve kohendamist;

19. võtab teadmiseks euroalal alates 1999. aastast aset leidnud positiivsed ja negatiivsed arengud ning rõhutab, et riigi võlakohustuste intressimäärade lähenemine lõi stiimulid jätkusuutmatu võlakoormuse võtmiseks; märgib, et avalikes ja poliitilistes aruteludes on esitatud eri ettepanekuid võlakirjade osalise ühise emiteerimise võimaluste kohta, nagu teatavate lühiajaliste rahastamisvahendite piiratud ja tingimuslik koondamine (euroala võlakirjad) või järk-järguline üleandmine võlalunastamisfondile;
20. toonitab, et võlakirjade ühise emiteerimise suunas tehtava iga sammu puhul tuleks võtta täiel määral arvesse ühtse turu perspektiivi, tagades selle, et osalevate ja mitteosalevate liikmesriikide vahel ei tekiks mingeid ebavajalikke tõkkeid ega tasakaalustamatust;
21. tuletab meelde, et isegi võlakirjade ühise emiteerimise skeemi puhul kohustub iga liikmesriik maksma oma võla tagasi selle kogumahu; tuletab meelde, et võlakirjade ühine emiteerimine ei ole tagatis selle vastu, et liikmesriigid ei täida laenu tagasimaksmise kohustust;
22. on seisukohal, et kaaluda tuleks vaid selliste võlakirjade ühist emiteerimist, millega tagatakse nende valdajatele range esimese nõudeõiguse järk, et kaitsta ELi maksumaksjat;
23. tunnistab, et puudulik konkurentsivõime ja struktuurireformide tegemata jätmine kujutavad endast otsustavat reaalmajanduslikku tegurit riigi majandusliku olukorra pideval halvenemisel;
24. märgib, et enamik ettepanekuid eurovõlakirjade kohta sisaldavad viise, kuidas vähendada nende liikmesriikide ligipääsu eurovõlakirjadele, kelle eelarve olukord on väljunud kontrolli alt; nõuab seepärast, et säilitataks mehhanismid, mis saavad aidata neid liikmesriike, kel on raskusi likviidsuskriisi (mitte maksevõime kriisist) tõttu ja kes ei saa osaleda võlakirjade ühises emiteerimises; usub, et ESM tuleks sel eesmärgil alles jätta; on seisukohal, et ESMi suhtes tuleks kohaldada ühenduse meetodit;
25. palub komisjonil selgitada täpsemalt liikmesriikide vahel laenude jaotamise kriteeriumit, kuna rohelises raamatus märgitakse ainult, et see toimub vastavalt nende vajadustele; on seisukohal, et keskseks jaotuskriteeriumiks peaks olema suutlikkus võlga teenindada;
26. juhib tähelepanu sellele, et komisjoni rohelises raamatus märgitakse, et kvaliteetvõlakirjade puhul võib ülempiir 60% SKPst olla süsteemi stabiilsuse tagamiseks liiga kõrge, ja palub selle piiri kohta täiendavat selgitust;
27. on seisukohal, et kindlasti tuleb koostada edenemiskava, et lühiajalises plaanis väljuda praegusest kriisist ja pikas plaanis liikuda fiskaalliidu suunas majandus- ja rahaliidu väljakujundamise, tugevdamise ja süvendamise kaudu;
28. palub komisjonil esitada võimalikult kiiresti parlamendile ja nõukogule aruande, milles uuritakse võimalusi ja esitatakse ettepanekuid riigivõlainstrumentide ühise emiteerimise edenemiskava kohta, arvestades finants-, eelarve- ja õiguslike aspektidega; on seisukohal, et sellega seoses ja paralleelselt Van Rompuy 12. oktoobri 2012. aasta vahearuandega peaks komisjon pöörama erilist tähelepanu sellise võlalunastamisfondi moodustamise

teostatavusele, milles ühendatakse võlainstrumentide ajutine ühine emiteerimine ja eelarve kohandamise ranged eeskirjad nendes riikides, kelle võlg ületab 60% SKPst, kusjuures fondis osalevad riigid kohustuksid tegema tagasimakseid, mis võimaldaks kõigil osalevatel riikidel vähendada ülemäärast võlga 25-aastase kontrollperioodi jooksul, mis on pikem aeg kui uuendatud stabiilsus- ja kasvupaktis määratud aeg, aga ka see eeldab tegelikult piisavat majanduskasvu ja väga ranget finantsdistsipliini;

29. kutsub liikmesriike üles kaaluma ühiste lühiajaliste võlakohustuste emiteerimist euroala võlakirjade kujul, nagu märgiti Van Rompuy 12. oktoobri 2012. aasta aruandes, et kaitsta põhijoontes jätkusuutliku fiskaalpoliitikaga liikmesriike mittelikviidsuse, võla- ja pangakriisi ülekanduva mõju ning paanikast põhjustatud negatiivse välismõju eest, mis tekitab tohutuid turumoonutusi ja subsideerib kaudselt liikmesriike, kelle võlakirjade intressimäärad on ebanormaalselt madalad;
30. nõuab, et liikmesriigid uuriks Euroopa turvaliste võlakirjade süsteemi kasutuselevõtu teostatavust või muid võlakirjade korvi kontseptsioonile tuginevaid ettepanekuid;
31. on arvamusel, et euroala võlakirjad, mis võiksid olla ajaliselt ja koguseliselt piiratud, annaksid vajaliku aja ja stabiilsuse muude meetmete, nagu stabiilsuse ja kasvu pakti ning kahe seadusandliku ettepaneku paketi sobilikkuse tõestamiseks ning täiendavate pikemaajaliste meetmete võtmiseks euroala edasiseks integreerimiseks;
32. kutsub komisjoni üles selgitama võlakirjade ühise emiteerimise õiguslikke piiranguid, eelkõige ELi toimimise lepingu artiklit 125 ja selle mõju kolmele võimalikule emiteerimise viisile, milleks on ühisvastutus, eraldi vastutus ja solidaarvastutus; nõuab, et komisjon analüüsiks ELi toimimise lepingu artikli 352 lõike 1 võimalikku kasutamist või muud õiguslikku alust võlakohustuste osalise ühise emiteerimise lahenduse rakendamise jaoks, milleks ei ole vaja muuta aluslepingut, sealhulgas ELi lepingu artiklite 121 ja 136 alusel seire- ja teavitamisraamistikku, mille eesmärk on jälgida kord kvartalis euroala liikmesriikide ja euroala kui terviku edusamme tugevdatud ja tõelise majandus- ja rahaliidu suunas liikumisel, ning mille eesmärk on samuti koordineerida nende riigivõlakirjade emiteerimist, mis ei kuulu ühessegi ühise vastutuse raamistikku;
33. pooldab eurorühma 29. juuni 2012. aasta tippkohtumisel tehtud otsuse põhimõtteid tagada euro stabiilsus „eelkõige kasutades olemasolevaid EFSFi/ESMi vahendeid paindlikul ja tõhusal viisil, et stabiliseerida turge nende liikmesriikide jaoks, kes peavad kinni oma riigipõhistest soovitudest ja muudest kohustustest, sealhulgas oma vastavatest ajakavadest Euroopa poolaasta, stabiilsuse ja kasvu pakti ning makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse raames”; võtab teadmiseks, et tingimused sätestatakse vastastikuse mõistmise memorandumis ja et EKP toimib „EFSFi/ESMi esindajana turutehingute tõhusal ja tulemuslikul läbiviimisel”;
34. usub, et sellega paralleelselt on kiiresti vaja rekapitalizeerida Euroopa pangandussektor ja kujundada välja ELi finantsteenuste ühtne turg; väljendab heameelt komisjoni ettepanekute üle luua Euroopa ühtne pangandusametuste järelevalvemehhanism ja Euroopa ühtne maksevõime taastamise ja kriisilahendusskeem, ideaalis koos ühtse järelevalvemehhanismi jõustumisega; teeb ühtlasi ettepaneku, et ESM võiks edaspidi pärast ühtse järelevalvemehhanismi tööle hakkamist rahastada raskustes panku otse; toonitab, et ühtne järelevalvemehhanism peab olema oma Euroopa järelevalve valdkonnas

tehtud toimingute ja otsuste osas aruandekohuslane Euroopa Parlamendi ja nõukogu ees ning peaks andma aru Euroopa Parlamendi pädevale komisjonile;

35. kinnitab kriisilahendusvahendite kasutamise vajadust ja tunnistab, et finantssektori ebapiisav reguleerimine on mitme euroala riigi raske eelarveolukorra kujunemisel oluline tegur;
36. leiab, et sarnaselt EFSFi võlakirjadega kaasneb eraldi vastutusega võlakohustuste ühise emiteerimisega oht, et need instrumendid ei ole investorite jaoks piisavalt atraktiivsed, kui mõne skeemis osaleva liikmesriigi rahandus ei ole ikka veel jätkusuutlik;
37. märgib, et võib osutada vajalikuks valida kolme stsenaariumi vahel: esiteks, ühtne intressimäär kõigile osalevatele liikmesriikidele, mille tagajärjel toimub jõukuse ülekandmine riikide vahel; teiseks, erinev intressimäär; kolmandaks, ühtne intressimäär, mis on seotud komisjoni algatatud kompensatsiooniskeemiga, mille puhul madalama reitinguga liikmesriigid maksavad kompensatsiooni parema reitinguga riikidele;
38. palub komisjonil selgitada lähemalt oma valikut luua eri reitingutega liikmesriikide vaheline intressimäärade eristamise süsteem ning eelkõige selgitada, kuidas ja kes need reitingud määrab, kui ühiste võlakirjade kasutuselevõtuga neutraliseeritakse turumehhanismid;
39. jagab komisjoni rohelistes raamatus esitatud arvamust, et eurovõlakirjade süsteemi stabiilsus ei tohi tugineda üksnes väikesele arvule jätkusuutliku rahandusega liikmesriikidele ning et selline süsteem eeldab moraalse ohu ärahoidmiseks tugevdatud fiskaalliitu, tugevamat eelarvedistsipliini ja -kontrolli;
40. on arvamusel, et kui võla eest ühise vastutamise süsteemi peetakse võimalikuks ja see on hästi põimitud stabiilsusele keskenduvasse raamistikku, tuleks tõelise majandus- ja rahaliidu edenemiskavas ette näha aluslepingu muutmine, mille tulemuseks võib olla võlakirjade emiteerimine solidaarvastutusel;
41. usub, et riikliku emiteerimise osalise asendamise süsteem (näiteks kvaliteetvõlakirjad / madalama kvaliteediga võlakirjad) võiks vähendada ühelt poolt nende liikmesriikide laenukuluseid, kelle rahandus on usaldusväärne ja jätkusuutlik, ning teiselt poolt annaks stiimulid ülemäärase võlakoormusega riikidele oma võlga vähendada, kuna madalama kvaliteediga võlakirjadega seotud risk oleks suurem ja intressimäärad tõuseksid;
42. palub komisjonil vajaduse korral koostöös EKP ja Euroopa Pangandusjärelevalvega (EA) ning konsulteerides nõukogu ja Euroopa Parlamendiga hinnata hoolikalt kõikide skeemidega seotud üksikasju, nagu tagatised, tranšee- ja koondamisstruktuurid, potentsiaalne tagatisvara, eeskirjadepõhise ja turupõhise eelarvedistsipliini vaheline tasakaal, täiendavad kaitsemeetmed (eelkõige mis tahes skeemis osalemisel), restruktureerimine, emiteerimine, seos olemasolevate stabiilsusmehhanismidega, investorite baas, regulatiivsed nõuded (nt kapitali adekvaatsus), võla järkjärguline katmine ja tähtajad; nõuab, et komisjon võtaks arutlusele seaduspärase ja nõuetekohase majanduse juhtimise ja vastutuse küsimuse;
43. toonitab, et pärast lühiajaliste kriisist väljumise meetmete rakendamist ja ühena esimestest

siduva edenemiskava sammudest tuleb kõik jätkumeetmed võtta seadusandliku tavamenetluse alusel, kusjuures otsustamise tasandil peab olema täielik demokraatlik vastutus; juhib komisjoni tähelepanu sellele, et komisjon võib ettepanekute koostamisel luua Euroopa Parlamendi liikmetest ja liikmesriikide ning EKP esindajatest koosneva ajutise organi; tuletab meelde, et Euroopa Parlament kasutab täielikult ära oma õigusi ning algatusõigust, kaasa arvatud õigust algatada aluslepingu muutmise; on seisukohal, et see organ peaks samuti uurima võimalust emiteerida tõelisi föderaalvõlakirju koos tugevdatud ELi eelarvega;

44. toonitab, et komisjon peaks uurima resolutsiooni lisa esitatud kõigi võimaluste (nii 1. kui ka 2. etapp) teostatavust, kuna võimalused ei ole tingimata alternatiivid, aga võivad olla teatud olukorras kumulatiivsed;
45. on teadlik, et pidevalt tehakse uusi ettepanekuid ühise vastutamise kohta võlakohustuste eest, eriti akadeemilistes ringkondades; märgib, et need ettepanekud erinevad üksteisest märkimisväärselt;
46. jagab komisjoni muret arvestuse pidamise küsimuste üle seoses stabiilsusvõlakirjade käsitlemisega siseriikliku õiguse alusel; nõuab tungivalt, et komisjon hindaks igakülgset stabiilsusvõlakirjade erinevate tagatisstruktuuride mõju liikmesriikide riigivõla suhtele SKPsse;
47. võtab teadmiseks moraalise ohu probleemi, millele komisjon rohelises raamatus viitab, kuid peab siiski vajalikuks moraalise ohu probleemi põhjalikku analüüsi, et teha sellest õiged järeldused ja võimaluse korral leida sobivad lahendused;
48. on seisukohal, et moraalise ohu probleemi saab ületada sellega, kui määratakse selgelt kindlaks tagatised ja eelarvedistsipliini stimuleerimismehhanismid;
49. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja Euroopa Keskpangale.

LISA

Edenemiskava

Järgnevalt on esitatud mitmest etapist koosnev võimalik kava

1. etapp – Kohesed meetmed kriisist väljumiseks

1. Euroopa ajutise võlalunastamisfondi loomine võla vähendamiseks jätkusuutlikule tasemele jõukohaste intressimääradega

Komisjon teeb ettepaneku luua viivitamatult Euroopa ajutine võlalunastamisfond kooskõlas järgmiste põhimõtetega:

- Maastrichti kontrollväärtusest (60% SKPst) suuremad võlasummad kantakse ühekordselt ühisfondi, millele kohaldatakse solidaarvastutust viieaastase käivitamisperioodiga; võla ülekandmine peaks olema etapiviisiline ja algama Maastrichti kontrollväärtust (60% SKPst) ületavast võlast ainult 10% ülekandmisega; edasised ülekandmised peaksid toimuma järk-järgult;
- osaleda võivad vaid täiemahulise kohandamisprogrammi liikmesriigid; näha ette kohandamisprogrammi edukalt täitnud liikmesriikide järk-järguline liitumine; kohandamisprogrammiga liikmesriikide võimalust osaleda hinnatakse nõuetekohaselt;
- liikmesriikidel on kohustus lunastada ülekantud võlg iseseisvalt 25-aastase võrdlusperioodi jooksul;
- kohaldatakse rangeid tingimusi, mis võivad olla järgmised: i) tagatise andmine; ii) eelarve konsolideerimise kavade järgimine ja struktuurireformide elluviimine;
- rakendatakse tugevdatud majandus- ja rahaliidu raamistiku arvulisi eelarve-eeskirju, et piirata võlgu, mille suurus vaid osalevate liikmesriikide puhul on maksimaalselt 60% SKPst,
- tugevdatakse koordineeritust uut majanduse juhtimise raamistikku rakendades koos tugevdatud strateegiaga „Euroopa 2020” ja siduva struktuurireformikavaga, mille täitmist jälgib komisjon.
- liikmesriikidele võimaldatakse läbipaistev ja ettemääratud loobumise kord; süsteemis osalemist tuleks ergutada stiimulitega ja seega peaks loobumine olema kulukas; suutmatust täita kohustusi käivitamisperioodil peaks käivitamisperioodi viivitamata peatama ning suutmatuse eest mis tahes ajal kohustusi täita tuleks jätta riik ilma fondis hoiustatud tagatisvarast.

2. Euroola võlakirjade kasutuselevõtt liikmesriikide kaitsmiseks mittelikviidsuse eest

Komisjon teeb ettepaneku luua viivitamatult ühise lühiajalise võla emiteerimise süsteem kooskõlas järgmiste põhimõtetega:

- luuakse asutus või kasutatakse juba olemasolevat üksust eurovõlakirjade emiteerimiseks euroala kõigi täiemahulise kohandamisprogrammita liikmesriikide osalemisel; nähakse ette kohandamisprogrammi edukalt täitnud liikmesriikide järkjärguline liitumine;
- stabiilsuse ja kasvu paktis sätestatud eeskirju mittejärgivaid liikmesriike võib kohustada tasuma karistuse iseloomuga intressi;
- euroala võlakirjade (maksimaalselt 10% SKPst) maksimaalne tähtaeg on kuni üks aasta, mis võimaldab pidevat seiret ning lühikese tähtaja tõttu tagatiste sagedast uuendamist;
- euroala võlakirjad asendavad kõiki liikmesriikide emiteeritavaid lühiajalisi võlakohustusi ja liikmesriigid on sellest tulenevalt edaspidi vastutavad vaid pikema tähtajaga võlakohustuste emiteerimise eest, mida tuleks jälgida ja piirata lähtuvalt iga riigi vajadustest, eelarve olukorrast ja võlasuhtest;
- võetakse meetmeid nende riigivõlakirjade emiteerimise koordineerimiseks, mis ei kuulu ühtegi ühise vastutuse raamistikku;
- nähakse ette riikide parlamentide osalemine, nagu asjaomaste liikmesriikide põhiseaduslike normidega on ette nähtud.

Komisjon peaks võtma arvesse tõelist majandus- ja rahaliitu käsitlevas Van Rompuy lõplikus aruandes sisalduvaid järeldusi.

2. etapp – Ühiste võlakirjade osaline emiteerimine – Kvaliteetvõlakirjade kasutuselevõtmine: aastane jaotatud võlg \leq 60% SKPst, mis emiteeritakse aluslepingut muutmata

Komisjon uurib võimalust esitada ettepanekud süsteemi loomiseks, milles käsitletakse võimalusi luua süsteem alla 60% SKPst jäävate ühiselt emiteeritavate võlakohustuste jagamiseks, mis on moraalse ohu ärahoidmiseks kaitstud riigi võlapiduriga või muude asjakohaste mehhanismidega vastavalt järgmistele põhimõtetele, ning edastab oma järeldused Euroopa Parlamendile:

- osaleda võivad vaid liikmesriigid, kes järgivad stabiilsuse ja kasvu pakti ja ühenduse tasandi fiskaalkokkulepet vastavalt majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu artiklile 16 ning kellel ei ole täiemahulist kohandamisprogrammi;
- solidaarvastutusel emiteeritava võla suurus tuleb hoida rangelt alla 60% SKPst, keelates osalevatel liikmesriikidel emiteerida esimese nõudeõiguse järguga võlga väljaspool ühise emiteerimise süsteemi;
- lõpliku otsuse kvaliteetvõlakirjade ja vastavate tagatise jagamise kohta peavad tegema kõigi osalevate riikide parlamendid;
- osalevatelt liikmesriikidelt nõutakse tagatise esitamist;
- kavandatakse jaotusmehhanism, võttes arvesse fiskaaldistsipliini kinnipidamist,

majandustsükli, varasemaid intressivahesid, mida kaalutakse laenuvõtmise vajadusega.

3. etapp – Riigivõla täiemahuline ühine emiteerimine, millega kaasneb aluslepingu muutmine

Komisjoni töö põhjal ning pärast kõigi võimalike muudatuste tegemist ELi õigusraamistikus ja vajaduse korral aluslepingu muutmist ning vajaduse korral liikmesriikide põhiseaduste muutmise arvestamist esitab komisjon ettepanekud luua süsteem võlakirjade ühiseks emiteerimiseks järgmiste põhimõtete kohaselt:

- osaleda võivad vaid liikmesriigid, kes järgivad 2. etapis kehtestatud tingimusi;
- võlakirjade emiteerimiseks luuakse Euroopa võlaagentuur;
- luuakse asjakohased ja demokraatlikult õiguspärased asutused, mis juhiksid muu hulgas riikide eelarvepoliitika järelevalvet ja kooskõlastamist ning konkurentsivõime tegevuskava ning esindaksid euroala rahvusvahelistes finantsinstitutsioonides.

4. etapp – Euroopa tõeliste võlakohustuste ühine emiteerimine koos tugevdatud ELi eelarvega, millega kaasneb aluslepingu muutmine

Pärast ELi õigusraamistiku kõigi võimalike muudatuste ning vajadusel euroala õigusraamistiku muudatuste ettevalmistamist esitab komisjon ettepanekud võlakirjade võimalikuks emiteerimiseks, et rahastada ELi investeeringuid ELi avalikesse hüvedesse (nt infrastruktuuri, teadusuuringutesse ja arendustegevusse jne), kergendada kohanemist riigipõhiste šokkidega, võimaldades šokkide leevendamist teatud ulatuses kesktasandil, kergendada struktuurireforme, millega parandatakse konkurentsivõimet ja kasvupotentsiaali seoses integreeritud majanduspoliitika raamistikuga.

SELETUSKIRI

1. Euroopa Parlament esitas nn eurovõlakirjade idee tekstides, mis käsitlevad euroala juhtimist (majanduse juhtimise pakett)¹, mitmel põhjusel:

- tagada jätkusuutlik eelarvedistsipliin, mis põhineb likviidsetel turgudel, mis kajastavad liikmesriikide olukorda;
- pakkuda investoritele likviidset ja turvalist vara, kasutades ära euro potentsiaali eeliseid maailma turgudel;
- kaitsta EKPD, võimaldades pangal keskenduda rahapoliitikale.

Teine probleem on oht, millesse ühtne turg on sattunud investorite tagasitõmbumise tõttu riigivõla suunas.

2. Euroopa Komisjoni roheline raamat², mis esitati Euroopa Parlamendile majanduse juhtimise paketi läbirääkimiste ajal, on heaks lähtekohaks.

3. Käesoleva raporti eesmärk on seda küsimust veelgi lähemalt analüüsida, nimelt uurides takistusi, mis toodi välja resolutsioonis, mille poolt hääletas parlamendi täiskogu istungil suur enamus³: moraalne oht, õiguslikud piirangud, võimalikud lisakulud AAA reitinguga riikidele.

4. Arvestades võlakriisi ja pangandussektori kriisi vahelist seost, kuigi seda teemat ei ole siin võimalik põhjalikumalt käsitleda, tuleb märkida, et riigivõlaturgude stabiliseerumisel on pankadele positiivne mõju. Ometi ei ole eurovõlakirjad imerohi, mis võimaldaks sektoril vältida selliste erimeetmete võtmist nagu kriisilahendamise fondi või hoiuste tagamise fondi loomine.

5. Samuti ei tohi võtta kergekäeliselt võlakohustuste koondamist. Seostades selle rangete tingimuste täitmisega, tuleb seda kasutada stabiilsuse saavutamiseks ja mitte olukorra lihtsustamiseks, moraalse ohu vähendamiseks ja mitte selle soodustamiseks.

Nüüd, mil majanduse juhtimise paketti, fiskaalkokkulepet ja kahe seadusandliku ettepaneku paketti hakatakse vastu võtma⁴, toimub ka vastastikuse eelarvejärelevalve ja makromajandusliku lähenemise tugevdamine.

See on põhjuseks, miks eurovõlakirjade vastuvõtmise edenemist eelarve stabiliseerimise ja majandusliku lähenemisega siduvat edenemiskava on nüüd võimalik ette kujutada⁵; on tähtis, et need kaks protsessi käiksid käsikäes.

¹ Raporti projekt 11.1.2011, PR\853146ET; raport, 2.5.2011, A7-0180/2011; esimene lugemine 28.9.2011, T7-0422/2011 – õigusakt jõustus 2011. aasta lõpus.

² Stabiilsusvõlakirjade kasutuselevõtu teostatavus, COM(2011) 0818 final, 23.11.2011.

³ 15. veebruari 2012. aasta resolutsioon stabiilsusvõlakirjade kasutuselevõtu teostatavuse kohta.

⁴ Määruste eelnõud, milles käsitletakse esialgsete eelarvekavade seire ja hindamise ning euroala liikmesriikide ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamise tagamise üldsätteid.

⁵ Eurovõlakirju ei tohi ajada segi projektivõlakirjadega (võlakirjad, mida emiteeritakse infrastruktuuriprojektide rahastamiseks ja mille tagab Euroopa Investeerimispank).

6. Pakkumaks kodanikele ja turgudele uut vaatevälja, on oluline vaadata keskpikka perspektiivi; kriisi süvenemine nõuab siiski viivitamatute meetmete võtmist: Euroopa Keskpank on pidanud algatama programmi, millega anda pankadele likviidsust (pikemaajalised refinantseerimistingud) ning liikmesriikide intressimäärade vahe kasvab. Reformide elluviimisest hoolimata tasuvad mõned liikmesriigid kõrgemat intressi ja on maksevõimetuks muutumise ohus, samas on teiste riikide intressimäärad äärmiselt soodsad, mis tuleneb osaliselt nende suurepärasest majandustulemustest, aga osalt nende partnerite hädadest.

Meie kohus on võtta meetmeid, et kaotada turumoonutused ja stabiliseerida euroala. Kui praegune olukord jätkub, saab kahjustada kogu Euroopa projekti süda – kodanikevaheline harmoonia. Samuti mõjutaks see meie usaldusväärset kolmandate osapoolte silmis, nagu näitas G8 tippkohtumine Camp Davidis.

I osa. Praegune olukord

Intressivahede suurenemise piiramiseks ja samal ajal distsipliini säilitamiseks saab kasutada kaht vahendit, kas eraldi või kombineeritult.

I.1. Riigivõla lunastamisfond (võlalnastamisfond)

Saksamaa majandusekspertide nõukogu soovitatud projekt¹ näeb ette selle, et liikmesriikide võlg, mis on suurem kui 60% riigi SKPst, kantakse ühisvastutusel fondi, mille eluiga on ligikaudu 25 aastat. Osalevad liikmesriigid võtavad endale kohustuse pidada kinni rangest eelarvedistsipliinist ja viia ellu reforme (konkurentsivõime/majanduskasv). Lisaks eeltagatistele (tagatisvara) määratakse fondile teatud maksutulud.

Lõpptähtajaga eluiga vähendab moraalselt ohtu ja ühiste võlakohustuste õiguslikke takistusi². Muidugi võib riiklikul tasandil jätkuvalt emiteeritava võla (60% SKPst) lisakulu osutada teatud riikide (näiteks Itaalia) jaoks problemaatiliseks, kui teised (nagu Hispaania) saaksid sellest piiratud määral kasu. Ent majanduse juhtimise pakett eeldab juba praegu võlakoormuse järsku vähendamist. Intressimäärade kontrolli all hoidmise vahendita on sellest kohustusest järjest raskem kinni pidada.

Seepärast nõudis Euroopa Parlamendi majandus- ja rahanduskomisjon 14. juunil 2012. aastal kahe seadusandliku ettepaneku paketi üle toimunud hääletusel selle fondi loomist.

I.2. Euroala võlakirjad

Äärmiselt erineva loogika põhiselt on euroala võlakirjade kasutuselevõtu³ eesmärk kaotada

¹ Saksamaa majandusekspertide nõukogu aastaaruanne 2011/12, III peatükk „Euro area in crisis” ja roheline raamat (tekstikast 3).

² § 191 märgitakse, et võlalnastuspakett Saksamaa ülemkohtu kontrolli kahtlemata ei läbiks. Kohtu 7. septembri 2011. aasta otsuse kohaselt ei või Saksa parlament anda oma eelarvelist vastutust üle ebamääraste eelarvepoliitiliste volitustega muudele osalistele. Siin on otsustava tähtsusega eelkõige Saksa seadusandjate võimalus teha siis juhtumipõhiselt otsus Euroopa partneritele tehtavate tugimaksude kohta, mis mõjutavad kulusid. Teiseks peab võimalik koormus Saksa Liitvabariigi eelarvele olema ajaliselt, ulatuselt ja sisult piiratud.

³ Eurobills, not Eurobonds, Ch. Hellwig ja T. Philippon, voxeu.org.

oht likviidsusele, rahastades ühiselt osa (või umbes 900 miljardit eurot) osalevate liikmesriikide võlast lühiajaliselt (maksimaalselt 10% SKPst / vähem kui üheaastane tähtaeg). Liikmesriigid otsustavad ka edaspidi emiteerimise ajakava üle. Emiteerimine on ühine (võlaagentuuri poolt) ja eksklusiivne; tagatis on solidaarne. Süsteemist on võimalik välja astuda vastavalt eelnevalt kehtestatud tingimustele.

Kuna liikmesriikide ühise kohustuse võib iga hetk tühistada, esineb teatud arv õiguslikke probleeme, mis tuleb ületada. Võlaturu likviidsuse tagamisega võivad need euroala võlakirjad hõlbustada ka EKP poolt pankade jaoks kavandatud pikemaajaliste refinantseerimistingute programmi järk-järgulist kaotamist. Koos kapitalinõuete eeskirjadega (mida rakendatakse BASEL III kaudu) võivad euroala võlakirjad osutada iseäranis huvipakkuvaks investeeringuks.

Euroala võlakirjad peaksid kaudselt viima pikaajalised intressimäärad alla ja hõlbustama EKP rahapoliitika ja riskiohjamise ülekandmist.

C. Lagarde ja O. Blanchard (IMF) on võtnud ajakirjanduses euroala võlakirju pooldava seisukoha.

I.3. Mis saab olemasolevatest vahenditest (EFSF/ESM)?

2010. aastal loodud EFSFi kaudu on juba emiteeritud ühiseid Euroopa väärtpabereid rohelise raamatu 3. võimaluse (eraldi vastutus) vaimus. Eurovõlakirjade alase arutelu jaoks on tarvis veidi kaugemale vaadata. Kõik sõltub sellest, millest jutt käib.

„Alustada väiksest”, ilma ühistagatisteta, näib ahvatlev, aga neile väärtpaberitele tuleb veel omanikud leida¹ ilma liigse tagatisvarata. Seepärast jätame selle võimaluse kõrvale. Teisest küljest selleks, et vältida tegevuse kattumist, võib nn võlaagentuurina tegutseda näiteks EFSF või isegi suuremal määral ESM.

Igal juhul soovib Euroopa Parlamendi praegune koosseis rõhutada vajadust parandada demokraatlikku legitiimsust: EFSFi, äriühingut, mille suhtes kohaldatakse Luksemburgi õigust, kontrollivad vaid osalevate liikmesriikide parlamendid ja ESMi Euroopa tasandil ei kontrollita. Millise valiku valitsused tulevikus ka ei teeks, palume neil tõsiselt kaaluda aruandekohustuse (üldjuhiste ja juhtimisvalikute asjakohasus) ning raamatupidamise kontrolli ELi tasandil.

II osa. Lühiajalises plaanis (kehtiva aluslepingu raames)

Kõige kaugeleulatavam ettepanek on kvaliteetvõlakirjade ettepanek², mille esitas komisjon rohelise raamatu 2. võimaluses: selle olemuseks on iga riigivõla jagamine kvaliteetseks võlaks, mis on väiksem kui 60% SKPst (esimese nõudeõiguse järk), ja madalama kvaliteediga võlaks, mis on üle 60% SKPst (madalam nõudeõiguse järk). Kvaliteetsele võlale kehtib solidaarvastutus, madalama kvaliteediga võlg jääb riiklikuks. Võlaagentuur (või riikide agentuuride konsortsium) emiteerib ühise kvaliteetse võlakohustuse ja jagab emissioonist

¹ „Basket bond” või „eurogovies” (euroala liikmesriikide võlakirjade korv) on kaval võte, aga ei rahulda vajadust nn Euroopa vara järele.

² The Blue bond proposal, Bruegel Policy Brief, Delpla/von Weizsäcker, mai 2010.

saadud rahalised vahendid vastavalt eelnevalt kindlaks määratud jaotuspõhimõttele.

Jäetakse alles tugev stiimul vähendada madalama kvaliteediga võlga ja luua turg, mis on suuruselt, kvaliteedilt ja likviidsuselt samaväärne Ameerika riigivõlaturuga, mille mahud määrab sõltumatu Euroopa organ, mis allub riikide parlamentide kontrollile (mis peaks võimaldama töötada olemasolevate aluslepingute raames ja vältida mõne riigi põhiseaduse muutmist). Loomulikult on jäänud veel palju lahtisi küsimusi, nagu madalama kvaliteediga võla lisakulud, mis on teatud riikide jaoks heidutav.

Selleks, et vältida ülemäärast mõju AAA reitinguga riikidele, on täiesti mõeldav näha ette moduleeritud intressimäärad vastavalt riigile, nimelt sõltuvalt eelarvedistsipliini järgimisest ja makromajanduslikest pingutustest¹.

III osa. Keskpikas plaanis (uus alusleping)

Kui eelarvedistsipliini järgimine ja makromajanduslik lähenemine on käimas, on lihtsam kavandada solidaarsed eurovõlakirjad. See eeldab aluslepingu läbivaatamist ja mõnes liikmesriigis põhiseaduslike muudatusi, nagu tuletatakse meelde roheline raamatu 1. võimaluses.

Võttes arvesse sellise sammuga kaasnevaid probleeme, tehakse ettepanek kasutada veel kord meetodit, mida kasutati ühisraha puhul: Delors'i komisjon, andes uue rolli EKP-le, ja demokraatlik seadustamine Euroopa tasandil Euroopa Parlamendi kaudu; liikmesriikide esindajad (valitsustest sõltumatud) teevad koostööd komisjoni ja EKPga ning koostavad ettepanekud, mille üle toimub avalik arutelu Euroopa Parlamendis ja nõukogus eesmärgiga luua kõigi nõutud tagatistega võlakirjad; range eelarveline tingimuslikkus ja makromajanduslik lähenemine, Euroopa riigikassa loomine, suurem demokraatlik legitiimsus, euro esindatus välismaal.

IV osa. Pikas plaanis, kas euroala föderaalvõlg?

Isegi kõige integreeritumas vormis, nagu on kavandatud III osas, oleksid eurovõlakirjad ikkagi föderaalriikide emiteeritavatest võlakirjadest erinevad, sest nendega rahastatakse koondmeetodil liikmesriikide võlga ja mitte euroala võlga.

Ameerika Ühendriikides eksisteerivad Ameerika riigikassa emiteeritud võlakirjad kõrvuti osariikide emiteeritud võlakirjadega, mis on nende ainuvastutusel (võlakohustuse täitmatajätmine on võimalik, puudub nn väljaaitamise võimalus).

Delors'i komisjon nr 2 peaks uurima ka euroala võlakohustuste loomist teatud ajal ja kõigi nõutavate tagatistega, mis põhinevad eelarvelistel omavahenditel ja millel on oma eelarve ning mis võib mängida antitsüklist rolli ja rahastada tulusaid investeeringuid, nimelt Euroopa nn avalikke hüvesid (näiteks keskkonda ja julgeolekut).

¹ An Eurobond without a free rider, Natixis, Cuillièvre/El Moutawakil, oktoober 2011 või „Gains for All: A Proposal for a Common Euro Bond”, De Grauwe/Moesen, Intereconomics, mai-juuni 2009.

Seda võimalust tasub analüüsida, et ühest küljest säilitada euroala kollektiivne stabiilsus ja teisalt iga liikmesriigi eelarveline vabadus. Hetkel kannatame seetõttu, et esimesena nimetatu meil on, kuid teist oleme juba vähendanud ning nõutav vastastikune järelevalve on osutunud väga sekkuvaks.

Mis tahes föderaalset laadi lahendusest keeldumisel on samuti hind, mis hoolimata sellest, et seda harva mainitakse, ei ole sugugi vähem tõeline.

16.7.2012

SISETURU- JA TARBIJAKAITSEKOMISJONI ARVAMUS

majandus- ja rahanduskomisjonile

stabiilsusvõlakirjade kasutuselevõtu teostatavuse kohta
(2012/2028(INI))

Arvamuse koostaja: António Fernando Correia de Campos

ETTEPANEKUD

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon palub vastutaval majandus- ja rahanduskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. rõhutab, et võlakirjade ühise emiteerimise vajaliku eeltingimusena tuleb kehtestada jätkusuutlik eelarveraamistik; on veendunud, et kui tugineda stabiilsust ja majanduskasvu soosivale keskkonnale ning usaldusväärsele korrale, siis suudaksid stabiilsusvõlakirjad edendada stabiilsust euroalal; nendib, et stabiilsusvõlakirjade kasutuselevõtt võib kergendada survet riigi võlakohustusele, luua majanduskasvu ja tööhõive võimalusi, kiirendada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete arengut ning aidata kaasa siseturu väljakujundamisele;
2. märgib, et ühised stabiilsusvõlakirjad tähendavad intressiriskile avatuse üleviimist ühenduse pädevusse ja suurendavad kindlustatud poole jaoks moraalse ohu tüüpilisi probleeme, millega võlgades riigid peavad võitlema, kasutades eelarvepoliitikas ranget distsipliini, et saavutada riigi tugev rahandus ja võita finantsturgude usaldus; juhib tähelepanu sellele, et võla ühenduse pädevusse üleviimine võib liikmesriikides tekitada kiusatuse vähendada jõupingutusi eelarvedistsipliini hoidmiseks, kui kehtestatud ei ole ranget tingimuslikkust ja järelevalvemehhanisme;
3. on seisukohal, et moraalse ohu probleemi saab ületada sellega, kui määratakse selgelt kindlaks tagatised ja eelarvedistsipliini stimuleerimismehhanismid;
4. on seisukohal, et stabiilsusvõlakirjad saaksid toetada jätkusuutlikku ja vastutustundlikku eelarvepraktikat, kui sisaldavad eelarvedistsipliini ja parema majandusjuhtimise nõudeid;
5. juhib tähelepanu sellele, et ühiste stabiilsusvõlakirjade kasutuselevõtuga peavad kindlasti

kaasnema meetmed, mis hõlmavad valitsemissektori võla pidevat vähendamist ja struktuurireforme liikmesriikides ning tugevat eelarvepoliitikat;

6. näeb ühistes stabiilsusvõlakirjades majandus- ja eelarvepoliitikas toimuva lähenemisprotsessi lõpptulemust, kuid on siiski arvamusel, et ühiste võlakirjade emiteerimine, kui vajalikud eeltingimused ja kriteeriumid on täielikult täidetud, suudaks aidata võlakriisist ülesaamist pikemas plaanis ning et teised finantspoliitika vahendid sobiksid paremini väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete toetamiseks ja nende likviidsuse suurendamiseks;
7. väljendab rahulolu, et ettepanekus analüüsitakse mitut võimalikku stabiilsusvõlakirjasüsteemi varianti, kuid peab vajalikuks hinnata kõiki ettepanekuid, mis on esitatud rohelise raamatu lisas 2, nagu ka Saksamaa majandusekspertide nõukogu hiljutist ettepanekut; peab oluliseks täpsemalt uurida, mil määral saaks 1. võimalusele omistatud suurt moraalselt ohtu neutraliseerida riikide makstavate intressimäärade diferentseerimisega;
8. juhib komisjoni tähelepanu sellele, et arvesse tuleks võtta praeguste võlakirjaomanike õigusi, kui uutele stabiilsusvõlakirjadele antakse esimese nõudeõiguse järk võrreldes seniste võlakohustustega;
9. kutsub komisjoni üles selgitama, millistel asjaoludel võivad eeskirju rikkuvad liikmesriigid minna liidu tugevdatud järelevalve ja kontrolli alla ning millised sekkumisvõlgitused antakse liidule, ühtlasi kutsub komisjoni üles algatama vajaliku poliitilise arutelu ja avaliku konsultatsiooni stabiilsusvõlakirjade kasutuselevõtu teostatavuse kohta ning juhib sealjuures tähelepanu sellele, et moraalse ohu vältimiseks ja käsitamiseks vajalikud meetmed võivad avaldada mõju liikmesriikide eelarvepoliitika sõltumatussele, samuti palub komisjonil selgitada kooskõlastamis- ja järelevalvemehhanisme, mida on tarvis selleks, et kiiresti jõustada stabiilsusvõlakirjade kasutuselevõtuks vajalikud majanduslikud ja institutsionaalsed tingimused;
10. on seisukohal, et stabiilsusvõlakirjade kasutuselevõtuks on vaja ELi õigusaktide kooskõlastatust;
11. tuletab meelde, et ELi toimimise lepingu artiklis 125 on sätestatud, et liikmesriik ei võta enda kanda teiste liikmesriikide kohustusi;
12. palub komisjonil selgitada, kuidas toimuks ühiste stabiilsusvõlakirjade kasutuselevõtt ELi toimimise lepingu artiklis 125 sätestatud vastutuse välistamist silmas pidades ja millises ulatuses oleks vaja teha muudatusi liikmesriikide riiklikus õiguses;
13. palub komisjonil selgitada võlakirju reguleerivaid eeskirju ja määrata kindlaks, millised organid on pädevad vaidluse korral, et eelnevalt kehtestada mehhanismid investoritest kodanike kaitsmiseks;
14. soovib komisjonil kindlaks määrata väljumis- ja liitumiskriteeriumid, mis põhinevad rangelt eelarve konsolideerimisel ja eelarvedistsipliinil, võttes ühtlasi arvesse praegust kriisi ja paljudes euroala riikides jätkuvat eelarve kohandamist.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	10.7.2012
Lõpphääletuse tulemus	+ : 23 - : 7 0 : 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Pablo Arias Echeverría, Adam Bielan, Cristian Silviu Buşoi, Sergio Gaetano Cofferati, Birgit Collin-Langen, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, António Fernando Correia de Campos, Cornelis de Jong, Vicente Miguel Garcés Ramón, Evelyne Gebhardt, Louis Grech, Philippe Juvin, Sandra Kalniete, Edvard Kožušník, Toine Manders, Hans-Peter Mayer, Sirpa Pietikäinen, Phil Prendergast, Mitro Repo, Robert Rochefort, Heide Rühle, Andreas Schwab, Catherine Stihler, Emilie Turunen, Barbara Weiler
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Raffaele Baldassarre, Jürgen Creutzmann, María Irigoyen Pérez, Emma McClarkin, Sabine Verheyen, Anja Weisgerber

4.6.2012

ÕIGUSKOMISJONI ARVAMUS

majandus- ja rahanduskomisjonile

stabiilsusvõlakirjade kasutuselevõtu teostatavuse kohta

(2012/2028(INI))

Arvamuse koostaja: Raffaele Baldassarre

ETTEPANEKUD

Õiguskomisjon palub vastutaval majandus- ja rahanduskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. väljendab heameelt komisjoni rohelise raamatu üle, mis kujutab endast head lähtealust hindamaks võimalikke lahendusi finantsstabiilsuse, eelarvedistsipliini ja majanduskasvu edendamiseks ELis; tuletab meelde, et stabiilsusvõlakirjad võivad kujutada endast vahendit keskpikas perspektiivis stabiilsuse saavutamiseks ning et riigivõlakriisiga tulemuslikuks võitlemiseks tuleb võtta täiendavaid meetmeid;
2. rõhutab, et esitatud ettepanekute hulgas oleks riigivõlakirjade emiteerimise täielik asendamine stabiilsusvõlakirjade emiteerimisega kõige sobivam vastus riigivõlakriisile; leiab siiski, et vajalikud eeltingimused majandusliku, finants- ja poliitilise integratsiooni osas tuleb endiselt täita; on seetõttu arvamusel, et kohane näib olevat liikuda edasi järkjärgult, eelkõige seoses stabiilsusvõlakirjade õigusliku rakendamisega; palub komisjonil selgitada kiiresti kõik õigusalased küsimused seoses stabiilsusvõlakirjade rakendamise õigusliku raamistikuga ning esitada vastavad ettepanekud, kaasates vajaduse korral Euroopa Parlamendi ja nõukogu;
3. on seisukohal, et stabiilsusvõlakirjade kasutuselevõtu eeltingimuseks on kooskõla ELi õigusega; rõhutab vastavalt sellele vajadust kindla õigusraamistiku järele, et tagada finantsturu stabiilsus viisil, mis vastab aluslepingule, vähendades samal ajal moraalselt ohtu, tõhustades samas ka eelarvedistsipliini ja luues võimalused edasisteks meetmeteks, mis aitavad saavutada turgude stabiilsust ja riigivõla jätkusuutlikkust;
4. on teadlik sellest, et stabiilsusvõlakirjade kasutuselevõtt võib parandada eelarvepoliitika

elluviimist liikmesriigi tasandil; juhib tähelepanu sellele, et teisalt võivad edasised meetmed majanduse juhtimise seisukohalt vajada aluslepingu muutmist; kutsub komisjoni üles hindama edasisi meetmeid kiireks riigivõlakriisi vastu võitlemiseks;

5. jagab komisjoni muret arvestusepidamise küsimuste pärast seoses stabiilsusvõlakirjade käsitlemisega siseriikliku õiguse alusel; nõuab tungivalt, et komisjon hindaks igakülgset stabiilsusvõlakirjade erinevate tagatisstruktuuride mõju liikmesriikide riigivõla suhtele SKPsse;
6. võtab teadmiseks moraalse ohu probleemi, millele komisjon rohelises raamatus viitab, kuid peab siiski vajalikuks moraalse ohu probleemi põhjalikku analüüsi, et teha sellest õiged järeldused ja võimaluse korral leida sobivad lahendused;
7. palub komisjonil täiendavalt uurida võimalikku lähenemisviiside ühendamist järkjärgulise rakendamise teel; on arvamusel, et selles osas võiks osalisel lähenemisviisil põhinev stabiilsusvõlakirjade kasutuselevõtt lihtsustada nende tunnustamist turul, ületades samas õiguslikud piirangud.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	31.5.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 20 -: 1 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Raffaele Baldassarre, Luigi Berlinguer, Sebastian Valentin Bodu, Françoise Castex, Christian Engström, Marielle Gallo, Giuseppe Gargani, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Sajjad Karim, Klaus-Heiner Lehne, Antonio Masip Hidalgo, Evelyn Regner, Francesco Enrico Speroni, Rebecca Taylor, Alexandra Thein, Cecilia Wikström, Zbigniew Ziobro, Tadeusz Zwiefka
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Sergio Gaetano Cofferati, Luis de Grandes Pascual, Eva Lichtenberger, Axel Voss
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Elisabeth Morin-Chartier

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	29.11.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 19 -: 12 0: 7
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Jean-Paul Basset, Sharon Bowles, Udo Bullmann, Leonardo Domenici, Diogo Feio, Markus Ferber, Elisa Ferreira, Jean-Paul Gauzès, Sven Giegold, Sylvie Goulard, Liem Hoang Ngoc, Othmar Karas, Jürgen Klute, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Philippe Lamberts, Hans-Peter Martin, Arlene McCarthy, Ivari Padar, Anni Podimata, Antolín Sánchez Presedo, Peter Simon, Theodor Dumitru Stolojan, Kay Swinburne, Sampo Terho, Marianne Thyssen, Corien Wortmann-Kool, Pablo Zalba Bidegain
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Philippe De Backer, Herbert Dorfmann, Ashley Fox, Sophia in 't Veld, Marisa Matias, Nils Torvalds
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Evelyne Gebhardt, Monika Hohlmeier, Christa Kläß, Christa Kläß, Jan Kozłowski, Edvard Kožušník, Jo Leinen, Peter Liese